

לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו (ע.ר) היא עמותה שהוקמה כדי לשמש כגוף המקצועי המאחד את כל ממוני הבטיחות בעבודה תחת ארגון יציג אחד אמיתי, ארגון שכל חבריו ביקשו להצטרף אליו כדין.

כל הפעילות המקצועית של העמותה נעשית בהתנדבות מלאה וכאשר הכנסות העמותה מימי העיון המבוצעים מטעמה מופנות למימון הוצאות ניהול העמותה. כך נבטיח את קיומו של ארגון רזה, יעיל, מקצועי, חי ובוטט למענכם. ביחד נעשה ונצליח.

עו"ד רוני שדה, יו"ר לשכת ממוני הבטיחות בישראל - מקצוענים זה אנחנו.

מאת אינג' גבריאל פינקלשטיין

בטיחות = איכות = שירות = מצוינות = אחריות מנהלים

מצוינות בבטיחות, בטיחות מעל הכול או שפשוט עובדים נכון ועם הכלי הנכון? זאת השאלה אשר צריך לשאול את עצמנו. בטיחות בעבודה זו לא סיסמה ריקה מכל תוכן. בטיחות בעבודה, מתבקשת להיות דרך חיים בכל תחומי תעסוקה המקצועיים בשוק העבודה.

המילים הללו, הפכו לשימוש מוגזם כל כך ללא רחמים ומיושמות באופן שגוי, עד שהן הפכו במידה רבה לחסרות משמעות. עם כל חברה שמבטיחה מחויבות לבטיחות תוך מכירת מוצרים שוליים, מושג הבטיחות הולך ומתדלדל. עם כל ארגון שמתיימר לתת עדיפות לבטיחות, אך מתגמל עובדים על התנהגויות מנוגדות, אנו מרחיקים עוד יותר את המילים הללו מהמשמעויות שלהן ומהאידיאלים שהן מייצגות.

ניתן לומר שהבטיחות צריכה להיות בראש סדר העדיפויות. מושג מילולי זה, מבטיח בוודאות יתרה שכל אחד מהעובדים מונחה על ידי הבטחת החברה ו/או הארגון אליו שייכים: תמיד לשים את הבטיחות במקום הראשון, לחפש ולפעול כדי לפתור מצבים לא בטוחים, לעזור תוך עידוד אחרים לפעול בבטחה.

כדי להבטיח בטיחות, מצוינות אם כן חייבת להיות מילה רווחת, המיוחסת לנו על ידי אחרים, ולא מוכרזת על ידינו על עצמנו. באחריות של מנהיגים טובים לוודא שמילים יישארו קשורות למשמעויות ולאידאליים שהן מייצגות נאמנה.

אז נשאלת השאלה, כדי שאחרים ייחסו לנו את המילים הללו, מה היינו רוצים שהם יראו? אם החברה שלנו באמת אימצה מחויבות לבטיחות, איך זה יראה את עצמו? אין פער בין המילים: מנהיגות והתנהגויות – קל לאמץ בטיחות ומצוינות כשהכל הולך כשורה. אבל רק בזמנים של מצוקה ו/או חירום, מתגלים המניעים האמיתיים שלנו.

המילה "איוון" לא מוצאת את דרכה להצהרות אסטרטגיות ארגוניות רבות, אבל אולי כן. חלק מהנושאים הנוטים להתחרות על עדיפות אינם סותרים זה את זה. פרודוקטיביות ובטיחות הן דוגמאות לנושאים כאלה. איוון בין שני סדרי העדיפויות הללו נוטה לשפר את שניהם, בעוד מתן ניצחון לכל אחד על השני לא רק יפגע במאמצים אלה אלא גם ייצור נזק נלווה בתחומים אחרים בארגון. חשיבה שאפשר להתעלם מבטיחות בעבודה דומה לאמירה שיעילות ועלות העבודה לא חשובות. תקלת בטיחות חמורה יכולה להשפיע הן על נפח ועלות העבודה כמו שמעט דברים אחרים יכולים. נראה שהרווחים הקטנים שהושגו בעבודה על ידי קיצורי דרך בבטיחות משתלמים עד שתתרחש תאונה. ואז הרווחים נעלמים או אפילו הופכים להפסדים במקרים רבים.

אובדן פרודוקטיביות אינו העלות היחידה של כשלים בטיחותיים. ישנן עלויות ישירות כגון מענה חירום וטיפול רפואי, אובדן זמן של עובדים בעבודה, פרמיות ביטוח פיצויים לעובדים, קנסות פוטנציאליות מסוכנויות רגולטוריות והתדיינות משפטיות מצד עובדים שנפגעו או משפחותיהם. ישנן גם עלויות עקיפות אפשריות של תאונות, כגון הפחתת עבודה עקב שימוש בעובדים פחות מנוסים בהיעדר עובדים פצועים, מורל נמוך במקום העבודה, בעיות בגיוס עובדים חדשים ויחסי ציבור גרועים מסוכנויות הידעיות.

הניסיון ליצור בטיחות במחיר של פרודוקטיביות באופן שווה הוא הרסני. מעטים מהמנהיגים הארגוניים שבאמת רוצים להיות החברה הבטוחה ביותר שאי פעם פשטה רגל. עובדים רבים מרגישים שהפרודוקטיביות מושכת אותם לכיוון אחד בעוד הבטיחות מושכת בכיוון השני. יצירת הדיכוטומיה של בטיחות לעומת ייצור מגיעה בדרך כלל מאחד משלושה מקורות:

חוסר אסטרטגיה, אסטרטגיות ארגוניות ובטיחות סותרות או ניתוק בין אסטרטגיה לפרקטיקה במקום העבודה. הרעיון של ייצור מול בטיחות חייב לפנות את מקומו לחזון של ייצור בטוח.

מודל אחד לחישוב "עלות היעדר מצוינות ארגונית בתחום הבטיחות" הינו מודל המסייע בשיפור ניצול המשאבים השונים של הארגון. המודל מאפשר לזהות תחומים הכרוכים ב"בזבז משאבים" ומצביע על פונקציות ופעילויות הדרושות שיפור נוסף.

האם המשוואה מהווה פסוק אמת עבורכם? במידה וכן, הינכם בעלי תרומה משמעותית לבטיחות ולמצוינות בארגון!

$$\frac{\text{שעות עבודה מושקעות לתיקון ושיפור ענייני בטיחות}}{\text{תאונות עבודה עם תקריות בטיחות+הפרות בטיחות}} \times 100 \% = \frac{\text{שעות עבודה מושקעות לתיקון ושיפור ענייני בטיחות}}{\text{אירועי כמעט ונפגע+תצפיות ומבדקי בטיחות}} \times 100 \%$$

(ריאקטיבי) (פרואקטיבי)